

LỜI TOÀ SOẠN

Tiếp theo số chuyên đề về *Hiện tượng tôn giáo mới* (số 5 năm 2001), số này *Tạp chí Nghiên cứu Tôn giáo* đề cập tới một chủ đề rộng lớn, đó là: *Quan hệ Nhà nước và Giáo hội*.

Đối nhận thức rằng, mỗi quan hệ giữa Nhà nước và Giáo hội thuộc số mỗi quan hệ then chốt: Chính trị và Tôn giáo, Tôn giáo và Xã hội; Quyền lực tôn giáo và Nhà nước thế tục, một mỗi quan hệ có rất sớm trong lịch sử loài người, gần như đã được đặt ra khi xuất hiện tôn giáo và Nhà nước.

Mặt khác, trong thực tiễn đời sống tôn giáo ở Việt Nam, nếu chỉ tính từ thời Cận đại đến nay, mỗi quan hệ này đã có biết bao biểu hiện phong phú, phức tạp mà những bài học của nó vẫn luôn có giá trị trong việc giải quyết quan hệ Đạo - Đời, Chính trị - Tôn giáo ở nước ta hiện nay.

Để thấy rõ hơn những vấn đề lý luận và thực tiễn của mỗi quan hệ ấy, ngày 22-5-2002 tại Hà Nội, Viện Nghiên cứu Tôn giáo đã mở cuộc Hội thảo khoa học: *Quan hệ giữa Nhà nước và Giáo hội*. Hội thảo thu hút sự góp mặt của đông đảo các nhà nghiên cứu, quản lý tôn giáo ở Trung ương và Hà Nội.

Ban tổ chức đã nhận được 20 bài nghiên cứu, tham luận, không kể các phát biểu tại chỗ của một số đại biểu. Tất cả đều tập trung vào 3 chủ đề sau:

- Những vấn đề lý thuyết về mỗi quan hệ Nhà nước và Giáo hội.
- Lịch sử vấn đề và những kinh nghiệm quốc tế.
- Quan hệ Nhà nước - Giáo hội ở Việt Nam.

Các tác giả qua nghiên cứu của mình đều hướng tới sự khẳng định những nỗ lực bền bỉ của Đảng và Nhà nước ta trong việc giải quyết ngày càng tốt hơn mỗi quan hệ này, góp phần quan trọng tạo ra sự ổn định, đoàn kết giữa tôn giáo và dân tộc, giữa các tôn giáo với nhau trong môi trường CNXH hiện nay.

Đồng thời, nhiều vấn đề cụ thể có tính thời sự cũng được gọi ra, những kiến nghị giải pháp cho việc tiếp tục giải quyết mỗi quan hệ này ở Việt Nam.

Ban Biên tập *Tạp chí Nghiên cứu Tôn giáo* đã lựa chọn một số bài tiêu biểu cho các nội dung trên để xây dựng số chuyên đề mà bạn đọc yêu quý đang có trong tay.

Nhân đây, Ban Biên tập *Tạp chí Nghiên cứu Tôn giáo* xin có lời cảm ơn tất cả các nhà khoa học, các nhà quản lý đã tham gia cuộc Hội thảo và hi vọng một tập sách phản ánh đầy đủ hơn những kết quả nghiên cứu của chúng ta sớm đến tay bạn đọc xa gần.